

Naziv predmeta:		ARHITEKTONSKO PROJEKTOVANJE 2		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (nedjeljno)
PO3AP2	Obavezni	V	8	2P+2V

Studijski programi za koje se organizuje: Politehnika, opšte studije

Uslovljenost drugim predmetima:

Ideja izučavanja predmeta: Predmet sastoji iz 2 modula Na modulu AP2 simulira se rad u arhitektonskom birou, na arhitektonskom projektu višenamenskog objekta za javno korišćenje, a do nivoa idejnog rešenja. Na modulu UIA se insistira na procesu učenja iz iskustva drugih.

Ciljevi izučavanja predmeta: Nakon upoznavanja sa projektovanjem stambene arhitekture, studenti/studentkinje se po prvi put susreću sa projektovanjem višenamenskog objekta javne namene na modulu AP2, pa je cilj predmeta u celini da se upoznaju sa metodima projektovanja takvih objekata, sada kao i u prošlosti kroz modul UIA, i da se pripreme za projektovanje javnih objekata različitih arhitektonskih programa u budućem profesionalnom životu. Značajna pažnja se posvećuje metodologiji i procesu donošenja odluka, zbog čega se studenti/studentkinje upoznaju sa širokim opsegom aspekata društvene odgovornosti koja prati formiranje javnog prostora, kao i sa vrednostima kojima je potrebno težiti, vodeći računa vrednostima društva i optimalnim raspolaganjem resursima.

Ishodi učenja:

Student koji uspješno savlada ovaj predmet, biće u mogućnosti da:

1. Samostalno izrađuje idejno rešenje arhitektonskog objekta za javno korišćenje prema projektnom zadatku, kroz razumijevanje principa, standarda i normativa za projektovanje školskih i predškolskih objekata;
2. Artikulisano i argumentovano iznese stav o kvalitetu školskih i predškolskih objekata u konkretnom kontekstu i prema potrebama korisnika;
3. Prepoznaje funkcionalno-prostorne i kontekstualne vrijednosti školskih i predškolskih objekata;
4. Razumije uloge i društvene odgovornosti arhitekata u formiranju javnog prostora;
5. Izradi i predstavi projekte školskih i predškolskih objekata različite razmjere i složenosti.

Ime i prezime nastavnika i saradnika na modulu: Dr Nataša Živaljević-Luxor, Tonja Katnić, Mladen Krekić, Arman Pepeljak, Veljko Vulanović

Metod nastave i savladanja gradiva: predavanja, vježbe, zadaci, kviz, semestralni rad

PLAN RADA

Nedjelja: Naziv metodskih jedinica za predavanja (P), vježbe (V) i ostale nastavne sadržaje (O); Planirani oblik provjere znanja (Pz)

Priprema nedjelja		Upoznavanje, priprema i upis semestra.
I nedjelja	P/V	Predavanje 01: Uvod u temu Vježbe: Grupna posjeta lokaciji;
II	P/V	Predavanje 02: Teorijski uvod u projektovanje Vježbe: Zadatak 1 - Tipološka analiza objekta i SWOT analize lokacije
III	P/V	Predavanje 03: Teorijske osnove i elementi projektovanja objekata javne namjene 1. dio Vježbe: Osnove;
IV	P/V	Predavanje 04: Teorijske osnove i elementi projektovanja objekata javne namjene 2. dio
V	PZ	Prva revizija – prikaz a. varijante rješenja i b. situacije i idejnog rješenja odabrane varijante u razmjeri 1:1000/1:500
VI	P/V	Predavanje 05: Teorijske osnove i elementi projektovanja objekata javne namjene 3. dio; Zadatak 2; Vježbe: Rješavanje problema usaglašavanja forme i funkcije;
VII	P/V	Predavanje 06: O umjetnosti kreiranja prostora 1. dio; Vježbe: Rješavanje problema usaglašavanja forme i funkcije;
VIII	P/V	Predavanje 07: O umjetnosti kreiranja prostora 2. dio; Gost predavanja (online): Svjetski poznat arhitekt odgovara na pitanja iz projektantske prakse
IX	PZ	Druga revizija – razrada objekta u razmjeri 1:500-1:200;
X	P/V	Predavanje 08: Materijalizacija; Zadatak 3; Vježbe: Finalna razrada funkcije i materijalizacije objekta;
XI	P/V	Predavanje 09: O kreativnosti; Vježbe: Priprema za finalnu prezentaciju
XII	PZ	Treća revizija – razrada objekta razmeri 1:200-1:50
XIII	P/V	Predavanje 10: O svjetlosti i koloritu; Vježbe: pejzažno uređenje i finalno uređenje lokacije - povratak na polaznu tačku; korišćenje resursa fakulteta za izradu modela i prezentaciju (3D štampa, video projekcije, izložbeni prostor).
XIV	P/V	Predavanje 11: Javni prostor kao mjesto kontakta – arhitektura, grad i prirodno okruženje; društvena uloga i odgovornost arhitekta; Zadatak 4; Vježbe: Priprema za finalnu prezentaciju
XV	PZ	Predavanje 12: Arhitektura i druge umjetnosti; Četvrta revizija; 8-min Kviz: Teorijske osnove, elementi projektovanja i poznavanje literature
XVI	PZ	Završni ispit – odbrana semestralnog rada
XVII		<i>Ovjera semestra i upis ocjena</i>
XVIII		Popravni ispitni rok

Obaveze studenta u toku nastave: predavanja, vježbe, zadaci, kviz, semestralni rad prema projektnom zadatku

Konsultacije e-mailom: DA

Opterećenje studenta

Nedjeljno

6 kredita x 40/30 = 8 sati

– 2 sata predavanja

– 2 sata vježbi

4 sata samostalnog rada, uključujući konsultacije.

U semestru

Ukupno opterećenje za predmet 6x30 = 180h

Struktura:

Nastava i završni ispit: 8h x 16 nedjelja= 128h

Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera):

8hx2=16h

Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 0-36h

Literatura:

- Alexander, Christofer (1977) *A Pattern Language*, Oxford University Press, 1,168 strana
- Bule, Etjen-Luj (1987) *Arhitektura, Esej o umetnosti*, Građevinska knjiga, 265 strana
- Vazari, Đordjo (1550) *Životi slavni slikara, vajara i arhitekata*, Različiti izdavači, 600-700 strana
- Frederick, Matthew (2007) *101 Things I Learned in Architecture School*, MIT Press, 175 strana
- Hičkock, Philip & Džonson, Philip (1932) *Internacionalni stil*, Građevinska knjiga, 200-250 strana
- Le Corbusier (1923) *Towards a New Architecture (Ka novoj arhitekturi)*, Dover Publications, 192 strana
- Leonardo da Vinci (1550) *Traktat o slikarstvu*, Različiti izdavači, 200-300 strana
- Kolhaas, Rem et al. (1995) *S M L XL*, The Monacelli Press, 1,280 strana
- Kolhaas, Rem (2018) *Elements of Architecture*, Taschen, 488 strana
- Krier, Rob (1991) *Gradski prostor u teoriji i praksi*, Građevinska knjiga, 245 strana
- Milenković, Branislav (1990) *Uvod u arhitektonsku analizu*, Građevinska knjiga, 145 strana
- Neufert, Ernst (1980) *Architects' Data*, Blackwell Science, 464 strana
- Norberg-Schulz, Christian (1992) *Stanovanje, stanište, urbani prostor, kuća*, Građevinska knjiga, 315 strana
- Perović, Miloš R. (1999) *Istorija moderne arhitekture, Antologija tekstova*, AF, Beograd, 540 strana
- Pevsner, Nikolaus (1963) *Pioniri modernog oblikovanja*, Građevinska knjiga, 300-350 strana
- Rossi, Aldo (1966) *Arhitektura grada*, Građevinska knjiga, Beograd, 220-250 strana
- Vitruvije (30-20 p.n.e.) *Deset knjiga o arhitekturi*, Različiti izdavači, 300 strana
- Dženks, Čarls (1973) *Moderni pokreti u arhitekturi*, Građevinska knjiga, Beograd, 275-320 strana
- <https://www.pritzkerprize.com/laureates> (2025)

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

- Zadaci ukupno (4x4) 16 bodova
- Ocjene sa pojedinačnih revizije ukupno (4x4) 16 bodova
- Kvalitet završnog rada 40 bodova
- Kvalitet grafičke prezentacije i usmena odbrana rada 20 bodova
- Kviz 8 bodova

Ovakvo formirana ocjena predstavlja 70% završne ocjene, a 30% ocjene određuje ocjena na modulu Uu1A (u nastavku)

Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	90-100	80-89	70-79	60-69	50-59

Naziv modula:		UVOD U ISTORIJU ARHITEKTURE		
Šifra modula	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (nedjeljno)
UIA	Obavezni	V	2	1P

Studijski programi za koje se organizuje: Politehnika, Opšte studije

Uslovljenost drugim predmetima:

Ideja izučavanja modula: Kroz analizu odabranog arhitektonskog objekta iz neke od ključnih istorijskih epoha evropske/evrocentrične arhitekture, studenti se praktično upoznaju sa metodima istorijskog istraživanja koji se koriste u arhitekturi. Upoznaju sa tipologijom istorijskih arhitektonskih objekata javne namene, sa bogatom raznovršnošću arhitektonskih programa, njihovim stilskim karakteristikama i tehnikama građenja. Tokom semestra, svak-a/i studentkinja/student sprovodi individualno istraživanje na određenu temu koju sam odabere, a odobrava je voditelj modula.

Ciljevi izučavanja predmeta: Koristeći se ključnim karakteristikama graditeljstva u pojedinim epohama, i njihovim tekovinama u istorijskom, odnosno društveno-političkom kontekstu, te paralelama – koje se odnose na evoluciju/razvoj pojedinih tipoloških, stilskih ili tehnoloških paradigmi/odrednica arhitektonskog projektovanja u pomenutim epohama, studentkinje/studenti treba da usavrše razumevanje istorijskih arhitektonskih objekata u njihovom kontekstu. Cilj je da steknu uvodna istorijska znanja, da se upoznaju sa stručnom terminologijom, metodama arhitektonske analize, i osposobe se da samostalno uče iz iskustva najboljih primjera arhitektonske prakse.

Ishodi učenja:

Savladavanjem nastave predviđene ovim modulom, studentkinje/studenti stiču sposobnost:

- da samostalno tumače tipologiju i stilske karakteristike objekta, i
- razumeju kako su određeni funkcionalni i estetski efekti postignuti i
- kako su objekti sagrađeni (razumeju i u stanju su da opišu primenjene tehnike građenja).

Takođe osposobljeni su da pronalaze sličnosti i razlike sa drugim objektima, dijahrono i sinhrono. Nakon takve analize,:

- u stanju su da uspešno sprovedu sintezu i izvedu dosledne i argumentovane zaključke u vezi sa predmetnim objektom.
- i da javno iznesu stav o tome – tako što su obogatili svoj riječnik stručnom terminologijom osnažili su se za javne prezentacije svojih projekata i javne nastupe.

Ime i prezime nastavnika i saradnika: Dr Nataša Živaljević-Luxor i Borislav Vukičević

Metod nastave i savladanja gradiva: predavanja, vježbe, Svaka/i studentkinja/student obavlja sopstveno istraživanje, uz mentorstvo voditelja modula. Mentorski rad podrazumjeva primjenu modela interaktivne nastave DOCENDO DISCIMUS (podučavajući učim), a koji podrazumjeva razgovor, razmjenu informacija, argumenata, kritičkih stavova i analizu zaključaka između mentora i studentkinja/studenata

PLAN RADA

Nedjelja:	Naziv metodskih jedinica za predavanja (P), vježbe (V) i ostale nastavne sadržaje (O); Planirani oblik provjere znanja (Pz)	
Pripremna nedjelja	Upoznavanje, priprema i upis semestra.	
I nedjelja	P/V	Predavanje 01: Uvod u temu; uvod u istraživanje pod mentorskim nadzorom; Vježbe: upoznavanje sa koracima u izradi eseja;
II	P/V	Predavanje 02: Uvod u urbanu morfologiju; Vježbe: Odabir teme eseja;

III	P/V	Predavanje 03: Osnovna urbanistička postavka grada s najznačajnijim arhitektonskim ostvarenjima – primjer Berlina kroz epohe; Vježbe: Formulacija istraživačkog pitanja u funkciji koncepta istraživanja;			
IV	P/V	Predavanje 04: Tema urbane obnove na primjeru evropskih prestonica i paralele sa Podgoricom; Vježbe: Početak istraživanja – koncept istraživanja;			
V	P/V	Predavanje 05: Evolucija arhitektonskih programa kroz istoriju; Vježbe: tema, istraživačko pitanje i koncept istraživanja.			
VI	P/V	Predavanje 06: Tipologija arhitektonskih objekata; Vježbe: Izvori – relevantna literatura za odabrane teme eseja			
VII	P/V	Predavanje 07: Tipologija unutrašnjeg/otvorenog dvorišta kroz epohe; Vježbe: Uputstvo za izradu prve revizije;			
VIII	P/V	Predavanje 08: Razvoj forme na primjeru baroknih crkava u Rimu; Vježbe: Ugledni primjeri za prvu reviziju i konsultacije;			
IX	PZ	Prva revizija			
X	P/V	Predavanje 09: Razvoj stila – ugledni primjeri; metode arhitektonske analize; Vježbe: Uputstvo za izradu druge revizije;			
XI	P/V	Predavanje 10: Dijahrona stilska analiza - od Romanike do Renesanse na tlu Italije; Vježbe: Konsultacije za drugu reviziju.			
XII	P/V	Predavanje 11: Kako formirati zaključak eseja; Vježbe: Konsultacije za drugu reviziju.			
XIII	P/V	Predavanje 12: Ugledni primjeri za drugu reviziju; Vježbe: Posljednje konsultacije prije druge revizije.			
XIV	PZ	Druga revizija			
XV	P/V	Rekapitulacija rada na modulu.			
XVI	PZ	Ispit – završna revizija eseja			
XVII		Ovjera semestra - dostavljanje ocjena na modulu rukovodiocu predmeta			
XVIII		Popravni ispitni rok			
Obaveze studenta u toku nastave: Predavanja, vježbe, izrada eseja					
Konsultacije e-mailom: DA					
Opterećenje studenta					
Nedjeljno 2 kredita x 40/30 = 2 sata 40 minuta (ukupno nedjeljno opterećenje) Struktura: 1 sat predavanja 1 sat i 40 minuta samostalnog rada, uključujući konsultacije.	U semestru Ukupno opterećenje za predmet 2x30 = 60h Struktura: Nastava i završni ispit: 2h40min x 9 nedelja= 24h Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera):2h40minx2=5h20min Dopunski rad za pripremu i polaganje ispita u popravnom roku: 0-30h				
Literatura: - Primarni i sekundarni istorijski izvori u skladu sa odabranom temom eseja - https://hwpi.harvard.edu/files/hwp/files/bg_writing_history.pdf (2007, last accessed 2025) - Jabłońska, J.; Telesińska, M.; Adamska, A.; Gronostajska, J. The Architectural Typology of Contemporary Façades for Public Buildings in the European Context. <i>Arts</i> 2022, 11, 11. https://doi.org/10.3390/arts11010011 - El Moussaoui, M. Architectural Typology and Its Influence on Authentic Living. <i>Buildings</i> 2024, 14, 754. https://doi.org/10.3390/buildings14030754					
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje: U toku semestra su predviđene dvije revizije i obje moraju biti pozitivno ocjenjene. Ocjena na modulu predstavlja 30% ukupne ocjene na predmetu.					
Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena	90-100	80-89	70-79	60-69	50-59